

BESLUIT van GS van Utrecht

DATUM	1 september 2021	TEAM	Vergunningverlening Natuur en Landschap
ZAAKKENMERK	Z-WNB-RI-REG-2021-1432	REFERENTIE	Servicebureau
NUMMER	822A1216	DOORKIESNUMMER	030-2583311
UW BRIEF VAN	19 augustus 2021	FAX	030-2583139
UW NUMMER	-	E-MAILADRES	Servicebureau@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE(N)	1: Voorschriften 2: Kaart plangebied 3: Kaart en inspectie resultaten bomenbeoordeling Treevision 4: Voorgestelde maatregelen	ONDERWERP	Wnb ontheffing Soortenbescherming ruimtelijke ingrepen Parc Broekhuizen in Leersum

Op 19 augustus 2021 hebben wij uw aanvraag ontvangen. U heeft ontheffing aangevraagd in het kader van de Wet natuurbescherming (hierna: wet), onderdeel soortenbescherming. De aanvraag is ingediend door Staatsbosbeheer Regio West, voor de locatie Parc Broekhuizen in Leersum (hierna: plangebied) en is bij ons geregistreerd onder zaakkenmerk Z-WNB-RI-REG-2021-1432.

I. Besluit

Wij besluiten op grond van het bepaalde in de wet en het Beleidskader Wet natuurbescherming provincie Utrecht 2017¹:

ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen genoemd in de artikelen 3.5, eerste, tweede en vierde lid van de wet, voor zover dit betreft het opzettelijk doden, opzettelijk verstoren en beschadigen en/of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en rosse vleermuis, voor de periode van verzenddatum van het besluit tot 31 december 2021.

II. Omschrijving van de aanvraag

Uw aanvraag heeft betrekking op kap- en snoeiwerkzaamheden van maximaal 80 zwaar beschadigde bomen in het plangebied. Het plangebied is gelegen aan de Broekhuizerlaan tussen de kruising Middenweg/Broekhuizerlaan en de weide voor het kasteel. Een kaart van het plangebied is opgenomen in bijlage 2. De bomen worden terug gesnoeid tot een resterend staand stamstuk van 6 tot 10 meter hoogte. De bomen zijn op 18 juni 2021 zwaar beschadigd geraakt door een valwind met windstoten van ruim boven de 100 kilometer per uur. Om de veiligheid in het gebied, met openbare parkeerplaats, meerdere doorgaande wandelroutes en enkele voorzieningen voor passanten te garanderen, dienen de zwaar beschadigde bomen op stam teruggezet te worden. Daarbij moeten er verschillende liggende boomstammen weggehaald worden om het terrein weer toegankelijk te krijgen. Daarmee is sprake van een acuut veiligheidsrisico en is het terrein voor publiek afgesloten.

Voor toetsing van deze ontheffingsaanvraag is er gebruik gemaakt van de resultaten van verschillende rapporten^{2, 3, 4} opgesteld voor de voorgenomen werkzaamheden aan de Broekhuizerlaan te Leersum. Deze laan ligt in het verlengde

¹ https://www.provincie-utrecht.nl/sites/default/files/2020-03/beleidsnota_wet_natuurbescherming.pdf

² Jansen E.A., 2016. Vleermuizen in de Broekhuizerlaan. Soorten, functies en effectbepaling van de laanverjonging. Rapport 2016.037. Bureau van de Zoogdierverseniging, Nijmegen.

³ Jansen, E.A. & M. Schillemans, 2020. Update vleermuisgebruik Broekhuizerlaan en consequenties voor het mitigatieplan. Rapport 2020.012. De Zoogdierverseniging, Nijmegen.

⁴ Jansen, E.A. & Schillemans, M., 2020. Update vleermuisgebruik Broekhuizerlaan en consequenties voor het mitigatieplan. Rapport 2020.012b. De Zoogdierverseniging, Nijmegen.

van het plangebied. Het plangebied is tijdens uitvoering van de onderzoeken in 2016 volledig meegenomen, in 2020 is het plangebied gedeeltelijk meegenomen in de onderzoeken. Resultaten van deze rapporten worden dan ook meegenomen in de toetsing van deze ontheffingsaanvraag.

U vraagt ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5 eerste, tweede en vierde lid van de wet voor wat betreft de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) en rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*) voor de periode van 29 augustus 2021 tot en met 31 december 2021.

III. Procedure

Wij hebben de aanvraag afgehandeld volgens het bepaalde in hoofdstuk 5 van de wet en afdeling 4.1.1 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb).

Op 12 augustus 2021, 16 augustus 2021, 25 augustus 2021 en 27 augustus 2021 heeft u deze aanvraag aangevuld.

IV. Toetsingskader

De gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en rosse vleermuis zijn beschermd op grond van artikel 3.5 van de wet.

V. Motivering

De aangevraagde ontheffing kan alleen worden verleend als is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

- a) er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- b) er is een geldig wettelijk belang;
- c) er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van artikel 3.5 soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

a) Afweging van andere bevredigende oplossingen

Omschrijving van alternatieven

U heeft onderzocht of er redelijke alternatieven zijn voor de ruimtelijke ingreep. U geeft hierover het volgende aan:

"Het enige alternatief dat voldoende zekerheid geeft is het volledig afsluiten van het terrein inclusief parkeerplaats en doorgaande wandelroutes. (...) Langs de openbare autowegen is geen ander alternatief dan ingrijpen mogelijk tenzij de autoweg langdurig ook aan de openbaarheid mag worden onttrokken. In de praktijk zal dit maatschappelijk niet worden geaccepteerd en is het 100% garanderen dat er niet alsnog bezoekers op het terrein komen nagenoeg onmogelijk. Samenvattend kunnen wij, helaas, niet anders constateren dan dat de door ons voorgenomen ingrepen onafwendbaar zijn."

Bij het uitvoeren van de maatregelen is de intentie aanwezig om zoveel mogelijk bomen te behouden en enkel de zwaar beschadigde delen van de bomen weg te snoeien. Alleen de bomen die zwaar beschadigd zijn worden daadwerkelijk volledig gekapt.

Conclusie

Gezien het bovenstaande zijn er geen redelijke alternatieven waarbij de openbare veiligheid in het gebied gegarandeerd kan blijven. De alternatievenafweging is hiermee dan ook voldoende onderbouwd.

b) Belangenafweging

Omschrijving van het belang

Wij toetsen of het belang van de ingreep zwaarder mag wegen dan het beschermingsbelang van de soorten zoals is vastgelegd in de wet. Voor de artikel 3.5 soorten heeft u de ontheffing aangevraagd op grond van het belang genoemd in artikel 3.8, vijfde lid, onder b, aanhef en onder 3, van de wet: *"In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten"*. In uw aanvraag heeft u het belang van de ruimtelijke ingreep onderbouwd. U geeft hierover het volgende aan:

Openbare veiligheid

"Het voorgenomen werk omvat het veiligstellen van publiek toegankelijke delen van landgoed Broekhuizen (...) binnen de eigendomsgrens van Staatsbosbeheer."

De bomen zijn door de valwind van 18 juni j.l. zwaar beschadigd geraakt, grote delen van de bomen zijn afgebroken en een substantieel deel vertoont verzakking en/of grote mechanische gebreken in de kroon, stam en stamvoet. Samen met de reeds optredende achteruitgang door de hoge leeftijd van de laan is er een situatie ontstaan waarin door een optelsom van primaire en secundaire oorzaken een onhoudbare situatie is ontstaan. Hierin is de valwind van 18 juni j.l. een enorm negatieve katalysator geweest. Zonder ingrepen is het onder geen enkele voorwaarde mogelijk

de veiligheid van bezoekers, passanten en personeel te garanderen. Daarom is het doen vellen of in elk geval het wegnemen van meer dan 20% van het kroonvolume vanuit het veiligheidsbelang noodzakelijk. Hierin is het risico op breuk en/of verzakking rond en boven de openbare weg (Middellaan) ook niet uit te sluiten. Uitstel of afstel betekend een langdurige (permanente) afsluiting van de parkeerplaats en het terrein.

De beoordeling van de risico's is als volgt vormgegeven:

Op 23 juni heeft een uitgebreide inspectie plaatsgevonden door (...) senior beheerders werkzaam binnen Staatsbosbeheer en ervaren met de beoordelingssystematiek zoals beschreven in de boomveiligheidsrichtlijnen van de VBNE. Deze beoordeling is op 1 juli extern beoordeeld door Treevision te Nijkerk, zij hebben als onafhankelijke partij de laan in ogenschouw genomen en de te vellen bomen fysiek gemarkeerd. Op 11 augustus 2021 is nogmaals een rondgang gemaakt door Staatsbosbeheer en Treevision, hierin is, 8 weken na de valwind, nogmaals kritisch gekeken naar kenmerken van breuk en instabiliteit in de gemarkeerde bomen. Samenvattend kan gesteld worden dat de beoordeling meervoudig en herhaaldelijk is uitgevoerd teneinde een zo zorgvuldig mogelijke afweging te maken."

De resultaten en bijbehorende kenmerken van het uitgevoerde onderzoek door Treevision zijn opgenomen in bijlage 3.

Het aangevraagde project

De aangevraagde werkzaamheden zien toe op een acuut herstel van het plangebied door het uitvoeren van noodzakelijke kap- en snoeiwerkzaamheden van maximaal 80 bomen. Dit om (ernstige) letselschade aan personen en dieren, alsmede materiële schade aan eigendommen te voorkomen. Het project draagt dus bij aan de openbare veiligheid binnen het plangebied. U heeft dit ook aangegeven in uw aanvraag:

Andere dwingende redenen van groot openbaar belang

"Het landgoed Broekhuizen, met het in dit rapport beschreven gedeelte van de laanstructuur is aangemerkt als rijksmonumentaal complex met bijbehorende parkaanleg. (Monumentnummer 522862). Vanuit deze status is het van belang de parktuin, met laan, te behouden en beschermen voor verder verval. Het laten liggen van boomresten en het handhaven van instabiele en gebroken bomen vormt een stevige aantasting op het karakter van de buitenplaats en belemmert het herplanten van de laan op de delen die niet meer te handhaven zijn.

Vertraging of uitstel van de werkzaamheden betekent hoe dan ook vertraging in het herstellen van de laan en daarmee in het behoud van het monumentale complex."

Conclusie

Hiermee is sprake van een wettelijk belang van de ingreep, namelijk *"In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten"*.

c) Ecologische beoordeling

Onderzoek

U heeft het plangebied onderzocht op de aanwezigheid van beschermde soorten. Ook heeft u onderzocht welk effect de ingreep heeft op aanwezige beschermde soorten. Op basis van artikel 3.2 van de Awb hebben wij ons verzekerd van de kwaliteit en zorgvuldigheid van het uitgevoerde ecologische onderzoek naar beschermde boombewonende vleermuissoorten.

Aanwezige beschermde soorten

Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis is binnen het plangebied aangetroffen. U geeft aan dat het plangebied vooral in gebruik wordt genomen als paarterritorium van de gewone dwergvleermuis. Binnen het plangebied zijn er drie paarterritoria aangetroffen, het is aannemelijk dat de paarverblijfplaatsen binnen deze paarterritoria in boomholtes aanwezig zijn. Aangezien de omgeving in de afgelopen jaren weinig veranderd is in de structuren blijft het aantal dieren en de locaties naar verwachting gelijk aan de voorgaande jaren.

Over het gehele plangebied zijn foeragerende gewone dwergvleermuizen aangetroffen. In de ruimere omgeving zijn diverse grote kraamgroepen bekend. Het is ook bekend dat, afhankelijk van de locatie van het kraamverblijf in Leersum, de dieren uit deze groep grotendeels jagen in en rond het plangebied. Naar verwachting veranderen de locaties van jagende gewone dwergvleermuizen nauwelijks en zitten de foerageergebieden nagenoeg op dezelfde locaties. Aangezien er in de omgeving voldoende alternatieven aanwezig zijn waar de soort kan foerageren wordt het plangebied niet gezien als essentieel foeragegebied.

U geeft aan dat het plangebied een belangrijk onderdeel uitmaakt van een vliegroute voor de gewone dwergvleermuis. In 2020 is er buiten het plangebied een vliegroute vastgesteld net ten westen, langs de Broekhuizerlaan. Mogelijk dat het hier om dezelfde groep dieren gaat en de vliegroute afboog vanaf het begin van het

plangebied. Echter lijkt er in de omgeving verder niets veranderd te zijn in de structuren. Het is dan ook aannemelijk dat de laan binnen het plangebied nog steeds in gebruik is door de gewone dwergvleermuis als vliegroute. Aangezien er in de omgeving voldoende alternatieve structuren en routes aanwezig zijn waar de soort langs kan vliegen, wordt het plangebied niet gezien als een essentiële vliegroute.

Ruige dwergvleermuis

De ruige dwergvleermuis is binnen het plangebied aangetroffen. De bomen binnen het plangebied worden vooral in gebruik genomen als paarverblijf van de ruige dwergvleermuis, u geeft aan dat het hierbij gaat om twee paarverblijfplaatsen. Aangezien de omgeving in de afgelopen jaren weinig veranderd is in de structuren is het aannemelijk dat het aantal dieren en de locaties gelijk is gebleven.

De ruige dwergvleermuis maakt gebruik van het plangebied als foerageergebied. Het is aannemelijk dat de locaties van jagende ruige dwergvleermuizen nauwelijks veranderen. Het is daarom dan ook niet uit te sluiten dat de foerageergebieden nagenoeg op dezelfde locaties aanwezig zijn. Aangezien er in de omgeving voldoende alternatieven aanwezig zijn waar de soort kan foerageren, wordt het plangebied niet gezien als essentieel foerageergebied. Er is tevens vastgesteld dat het plangebied gebruikt wordt als vliegroute van de soort. Deze blijkt echter niet essentieel omdat er voldoende alternatieve vliegroutes langs bosranden en lanen aanwezig zijn waar de soort gebruik van kan maken.

Rosse vleermuis

De rosse vleermuis is binnen het plangebied aangetroffen. Binnen het plangebied is een paarverblijfplaats met baltterritorium van de rosse vleermuis aangetroffen. In de omgeving is de afgelopen jaren weinig veranderd in de structuren, naar verwachting is de locatie van de paarverblijfplaats en baltterritorium dan ook gelijk aan voorgaande jaren. (Essentiële) vliegroutes en (essentieel) foerageergebied zijn niet aangetroffen.

Staat van instandhouding

De staat van instandhouding is voor de aangevraagde soorten beschreven door de Zoogdiervereniging in het rapport Update vleermuisgebruik Broekhuizerlaan en consequenties voor het mitigatieplan, 2020.012b². De Zoogdiervereniging geeft het volgende aan:

De gewone dwergvleermuis

"De gewone dwergvleermuis is een wijdverspreide en algemeen voorkomende vleermuissoort (Jansen et al. 2019). De status van de landelijke SvI van de gewone dwergvleermuis is onbekend evenals de ontwikkeling van de trend in de SvI (Bos-Groenendijk & van Swaay 2020). Er zijn van de gewone dwergvleermuis geen provinciale cijfers over populatiegrootte of populatietrend bekend. Hoewel er enkele bedreigingen zijn in de vorm van een versnelde na-isolatie zijn er nog geen duidelijke indicaties van een landelijke achteruitgang (BosGroenendijk & van Swaay 2020). In de ruimere omgeving zijn diverse grote kraamgroepen bekend evenals veel jachthabitat (Jansen 2011). De kraamgroepen zijn in de directe omgeving nog steeds aanwezig, getuigen verschillende druk bezochte jachtplekken zoals in de Broekhuizerlaan (dit onderzoek), langs de Langbroekerwetering (Koelman 2015, Jansen et al 2019 route info + data NDFF) en op landgoed Sandenburg (observaties B. Verboom). De huidige SvI lijkt lokaal gunstig, gebaseerd op het aantal in de jachtgebieden aanwezige dieren.

Planuitvoering zonder originele mitigatie leidt tot een verlies aan jachthabitat op korte termijn voor alle soorten, verlies van een essentiële vliegroute op korte termijn en verlies van mogelijk 3 paarverblijfplaatsen op korte en middellang termijn. Het is ook bekend dat afhankelijk van de locatie van het kraamverblijf van de gewone dwergvleermuis in het dorp Leersum (Oost of midden Leersum) de meeste dieren uit deze groep grotendeels in de Broekhuizerlaan jagen of juist aan de zuid- en oostkant van Leersum (Jansen 2011). Er zijn in de omgeving ook twee alternatieven voor het tijdelijk verdwijnen van de hoofdvliegroute aanwezig, de 2e Kromme laan en de bosrand van Darthuizen. Planuitvoering met originele mitigatie leidt tot een verschuiving van een drietal paarverblijfplaatsen van de plangebied naar de opgehangen kasten in de omliggende bosranden. De planuitvoering zal leiden tot het verlies van drie paarverblijfplaatsen. De planuitvoering zal ook leiden tot een tijdelijke verschuiving van de jachtgebieden van de kraamgroep uit Leersum. De laan zal als jachtgebied voor gewone dwergvleermuizen ongeschikt zijn tot het moment dat er kroonsluiting is van de nieuwe aanplant in de rij (in 12-20 jaar). Op korte afstand zijn jachtgebieden aanwezig die niet door individuen uit andere kraamgroepen bejaagd worden. Deze liggen verder weg en zijn van mindere kwaliteit. Dit kan leiden tot een geringere reproductie en tijdelijke teruggang in aantallen van de lokale kraamgroep in Leersum.

Gezien de aanwezigheid van diverse andere grote kraamgroepen in de directe omgeving is het onwaarschijnlijk dat deze planuitvoering zal leiden tot een ongunstige staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis op lokaal niveau."

Planuitvoering met compensatie leidt tot een verschuiving van drie paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis in bomen binnen het plangebied, naar de opgehangen kasten in de omliggende omgeving. De dieren die gebruik maken van de opgehangen kasten, kunnen ook jagen in de directe omgeving van deze kasten. Deze maatregelen zorgen ervoor dat de huidige staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis op lokaal niveau gewaarborgd blijft.

Ruige dwergvleermuis

"De ruige dwergvleermuis is een wijdverspreide en vooral in west en noord Nederland algemeen voorkomende vleermuis (Jansen et al. 2019). De status van de landelijke Svl van de ruige dwergvleermuis is ongunstig, de ontwikkeling van de trend in de Svi is stabiel (BosGroenendijk & van Swaay 2020). Hoewel er enkele bedreigingen zijn in de vorm van een toename aan windturbines en een versnelde na-isolatie zijn er nog geen indicaties van een landelijke achteruitgang. Er zijn van de ruige dwergvleermuis geen provinciale cijfers over populatiegrootte of populatietrend bekend. Lokaal zijn in de zomer maar een klein aantal dieren aanwezig. In de herfst en winter is dit aantal wat groter door de influx van migranten.

Deze jachtplekken liggen op/om de in 2016 gevonden baltterritoria. Het onderzoek van de ruimere omgeving (Jansen 2011) liet zien dat er op het landgoed Broekhuizen nog steeds enkele paarterritoria van ruige dwergvleermuizen aanwezig zijn net als in de jaren negentig. Het kleine aantal territoria in de regio (Jansen 2011) maakt dit gebied kwetsbaar."

Planuitvoering met compensatie leidt tot een verschuiving van twee paarverblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis binnen het plangebied, naar de opgehangen kasten in de omliggende omgeving. De dieren die gebruik maken van de opgehangen kasten, kunnen ook jagen in de directe omgeving van deze kasten. Deze maatregelen zorgen er voor dat de huidige staat van instandhouding van de ruige dwergvleermuis op lokaal niveau gewaarborgd blijft.

De rosse vleermuis

"De rosse vleermuis is een wijdverspreide en vrijwel overal in Nederland voorkomende soort (Jansen et al. 2019). De status van de landelijke Svl van de rosse vleermuis is zeer ongunstig, de ontwikkeling van de trend in de Svl is onbekend (Bos- Groenendijk & van Swaay 2020). Er zijn geen gegevens bekend van de landelijke trend. Er zijn geen schattingen van de provinciale populatie. De aanwezigheid van zomerverblijfplaats van 15-18 dieren die bekend werd in 1989 en in de jaren daarna nog regelmatig werd gevonden, kon in 2008 en 2009 niet meer worden vastgesteld (Jansen 2011). Soms wordt er door een kleine groep van 1-5 dieren nog een boom gebruikt en er werd in delen van de laan gejaagd. In 2020 werden er geen jagende rosse vleermuizen aangetroffen. Het is onduidelijk of deze groep nu gebruik maakt van enkele bomen op een ander landgoed. Rosse vleermuizen zijn al voor 2011 achteruitgegaan in het gebied dat in 1989, 2011, 2016 en 2020 tezamen is onderzocht. Er is een achteruitgang in lokale verspreiding en mogelijk ook in aantallen. Een ongunstige Svl kan niet worden uitgesloten."

Planuitvoering met compensatie leidt tot een verschuiving van een paarverblijfplaats van de rosse vleermuis binnen het plangebied, naar de opgehangen kasten in de omliggende omgeving. Deze maatregel zorgt er voor dat de huidige staat van instandhouding van de rosse vleermuis op lokaal niveau gewaarborgd blijft.

Effect van de ingreep op de aanwezige beschermde soorten

Directe effecten

Door de werkzaamheden worden drie paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis, twee paarverblijfplaatsen van ruige dwergvleermuis en één paarverblijfplaats van rosse vleermuis vernietigd en worden de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en rosse vleermuis verstoord. Het verdwijnen van een deel van de bomen in het plangebied heeft naar verwachting geen negatief effect op de voorheen aanwezige foerageergebieden en vliegroutes. Een (lokaal) meer open structuur van het bos heeft wellicht zelfs een positief effect op soorten die bij voorkeur foerageren op open plekken en langs randen van opgaande vegetatie.

Indirecte effecten

Buiten deze directe effecten op de verblijfplaatsen, ontstaan er ook indirecte effecten op de soorten. De Zoogdiervereiniging geeft hierover het volgende aan:

"Effecten op het microklimaat in de holten

Voor het functioneren van vleermuisholten als vleermuisverblijf is het klimaat van de holten belangrijk. Door het kappen van omringende bomen verandert het klimaat in holten, waardoor de holten minder of niet meer geschikt zijn voor specifieke vleermuisfuncties. Kap van meerdere bomen kan ook leiden tot kwaliteitsverlies van verblijfplaatsen in nog staande bomen doordat nog staande boom (bomen) meer in de wind komen en/of vol op de zon komen te liggen.

Versnelling van de aftakeling door zonnebrand

De kap van grote beukenbomen uit een bosdeel leidt regelmatig tot het versneld aftakelen van de omliggende beukenbomen. Dit gebeurt door de plotselinge blootstelling aan een andere omgeving.

Effecten op het holten aanbod

De beschikbaarheid van boomholten is een dynamisch proces van ontstaan (spechten activiteit, inrotting) en verdwijnen (dichtgroeien, natuurlijke val). De holte ontwikkeling vindt vooral plaats in de oudere jaarklassen (> 120 jaar). Kap van oudere bomen zonder zichtbare holte werkt negatief door op het toekomstige aanbod van holten op de korte, middellange en lange termijn. Secundaire holten die dichtgegroeid zijn kunnen als het gebied voldoende rust heeft (versneld) door spechten heropend worden. Dit gebeurt als een groot deel van nest- en slaapholten uit een gebied verdwenen is. Voorwaarde is wel dat bomen met deze dichtgegroeide holten (nog) in het plangebied aanwezig zijn."

Door de directe en indirecte effecten is er sprake van het overtreden van verbodsbepalingen uit de wet. Ontheffing is daarom noodzakelijk.

Mitigerende en compenserende maatregelen

Om de negatieve ecologische effecten van de werkzaamheden te beperken heeft u mitigerende (verzachtende) en compenserende (vervangende) maatregelen voorgesteld. Aangezien het belang voldoende duidelijk is zijn de voorgestelde maatregelen volgens ons in dit specifieke spoedgeval aanvaardbaar. De maatregelen die door ons zijn goedgekeurd, zijn opgenomen in bijlage 4 van dit besluit. In bijlage 1 hebben wij extra maatregelen voorgeschreven om de negatieve effecten van de werkzaamheden verder te verzachten.

Gevolgen van de ingreep voor de staat van instandhouding

Door het nemen van mitigerende en compenserende maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en rosse vleermuis in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Mogelijk aanwezige overige diersoorten

Bekend is dat de oude bomen op de locatie tot het leefgebied kunnen behoren van andere beschermde diersoorten onder de Wet natuurbescherming, zoals de boomarter, de steenarter, eekhoorns, spechten, uilen en andere vogelsoorten. Tijdens uitvoering van de werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met deze soorten. Indien er een verblijfplaats van beschermde soorten wordt aangetroffen, dan zal dit voorgelegd moeten worden aan de RUD-Utrecht en dient er een aanvullende ontheffing aangevraagd te worden bij de Provincie Utrecht.

VI. Conclusie

Aangezien aan de voorwaarden voor een ontheffing wordt voldaan, verlenen wij u ontheffing als bedoeld in artikel 3.8, eerste lid, van de wet. Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden. Deze zijn opgenomen in bijlage 1 van dit besluit.

VII. Bezwaar

U kunt binnen zes weken na de dag waarop deze beschikking op de voorgeschreven wijze is bekendgemaakt een bezwaarschrift bij Gedeputeerde Staten van Utrecht indienen:

- Digitaal: gebruikt u hiervoor het formulier "Bezwaar tegen beslissing provinciaal bestuur met DigiD". Uw DigiD geldt als ondertekening. U vindt het formulier via: www.provincie-utrecht.nl onder loket / klacht, bezwaar of melding doorgeven / bezwaar tegen beslissing provincie;
- Schriftelijk: t.a.v. de secretaris van de Awb-adviescommissie van PS en GS, postbus 80300, 3508 TH Utrecht.

Het bezwaarschrift moet in ieder geval bevatten:

- uw naam en adres;
- de datum;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht (indien mogelijk, onder vermelding van het besluitnummer);
- de reden van bezwaar;
- ondertekening.

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn voor de indiener geen kosten verbonden.

Overigens schort het indienen van een bezwaarschrift de werking van het besluit niet op. Als u niet kunt wachten op de normale behandeling van uw bezwaarschrift, hebt u de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen

bij de rechtbank. U moet op dat moment ook al een bezwaarschrift hebben ingediend. Het verzoek om een voorlopige voorziening richt u aan de voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland, Sector bestuursrecht, postbus 16005, 3500 DA Utrecht.

VIII. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking vanaf het moment dat deze aan u bekend is gemaakt en wordt twee werkdagen na bekendmaking gepubliceerd op de website www.officiëlebe bekendmakingen.nl.

IX. Overige informatie

Er kan ook vergunning of ontheffing nodig zijn op grond van andere wetten of verordeningen. Wij adviseren u zo nodig contact op te nemen met uw gemeente en/of regionale uitvoeringsdienst, als u dit nog niet heeft gedaan. Als u vragen heeft over de procedure en de inhoud van dit besluit, kunt u contact opnemen met ons Servicebureau via servicebureau@provincie-utrecht.nl, of op telefoonnummer 030-2583311.

X. Verzending

Wij verzenden dit besluit aan de aanvrager. Een afschrift van dit besluit verzenden wij aan:

- Staatbosbeheer
- Regionale Uitvoeringsdienst (hierna: RUD) Utrecht;
- Gemeente Amsterdam.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen

Mevr. drs. Ing. S. Heijblom
Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap
Domein Landelijke Leefomgeving

Bijlage 1: Voorschriften

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. De ontheffing wordt alleen verleend voor de in dit besluit genoemde soorten en beschreven verboden handelingen.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. De ontheffinghouder dient direct contact op te nemen met het Servicebureau van de provincie Utrecht (Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht of servicebureau@provincie-utrecht.nl) indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift 1 noodzakelijk zijn.
4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.

Voorafgaand aan de werkzaamheden

5. De ontheffinghouder dient een ecologisch werkprotocol op te stellen met daarin minstens de voorschriften uit deze ontheffing. Het werkprotocol dient aanvullend de volgende aspecten te omschrijven:
 - a. Omschrijving van het plangebied (inclusief kaart);
 - b. Activiteiten/werkzaamheden die uitgevoerd worden (inclusief planning);
 - c. Maatregelen die getroffen zijn/worden (locatie op kaart en datum/tijd);
 - d. Informatie en contactgegevens van de begeleidende ecoloog;
 - e. Een overzicht van de activiteiten die door de ecoloog zijn/worden begeleid;
 - f. De manier waarop is/wordt omgegaan met onverwacht aangetroffen (beschermde) soorten binnen het plangebied.
6. Minimaal twee weken voorafgaand aan de start van de werkzaamheden die invloed hebben op de beschermde soorten, moet de ontheffinghouder het meldingsformulier 'aanvang werkzaamheden' volledig invullen op <https://rudutrecht.formulierenserver.nl/startwerkzaamhedenwnb>. Bij de melding dient het werkprotocol zoals omschreven in de voorschriften bijgevoegd te zijn. Indien het voor dit specifieke project niet mogelijk is om de werkzaamheden twee weken voorafgaand aan de start hiervan te melden, moet contact worden opgenomen met de RUD Utrecht via handhaving-wnb@rudutrecht.nl of 030-7023300.

Tijdens de werkzaamheden

7. De werkzaamheden en bovengenoemde voorschriften moeten worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige⁵ op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend. Deze dient in ieder geval aanwezig te zijn in het plangebied bij de start van de werkzaamheden, voor zover deze invloed hebben op een beschermde soort.
8. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden moet een afschrift van deze ontheffing op de locatie van de werkzaamheden aanwezig zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
9. Tijdens de werkzaamheden moet een logboek worden bijgehouden. In het logboek worden gemaakte ecologische keuzes vastgelegd, zoals goedkeuren / vrijgeven door een deskundige, afwijkingen van het ecologisch werkprotocol (indien goedgekeurd door het bevoegd gezag) en gekozen mitigerende en/of compenserende maatregelen en de locatie daarvan. In het logboek worden in ieder geval de relevante resultaten van de uitgevoerde handelingen, omschreven in de voorschriften bij dit besluit geregistreerd.

⁵ Onder deskundige verstaan wij: een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Flora- en faunawet/Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en De Landschappen) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of – bescherming.

10. De maatregelen, genoemd in de notities van 'Inventarisatie van potentieel geschikte vleermuisholten in door de valwind op 18 juni 2021 getroffen bomen in Broekhuizen' van 14 juli 2021 en 'Effecten op vleermuizen noodkap Broekhuizerlaan (N.2021027)' van 12 augustus 2021 (zie bijlage 4) moeten worden opgevolgd.
11. Voorafgaand aan het kappen of snoeien van bomen dienen potentieel geschikte holten gecontroleerd te worden op (sporen van) bewoning door vleermuizen met behulp van een (warmtebeeld)camera of lamp en spiegel, dit ter beoordeling van een ter zake kundige ecooloog op het gebied van vleermuizen.
12. De bomen met reeds bekende en potentiële vleermuisverblijfplaatsen dienen in de periode van verzenddatum van het besluit tot eind oktober (voor de start van de winterperiode) gekapt of gesnoeid te worden. Hierbij dient er rekening mee gehouden te worden dat de avondtemperaturen voor een aantal dagen aaneengesloten minimaal 10°C zijn. Indien de temperatuur zakt, dienen de werkzaamheden stilgelegd te worden.
13. Per gekapte of gesnoeide boom met een vastgesteld vleermuisverblijfplaats dienen zo spoedig mogelijk, uiterlijk voor eind oktober 2021, vier alternatieve vleermuisverblijfplaatsen per verblijfplaats gerealiseerd te worden. Dit minstens conform de minimale eisen die gesteld worden aan alternatieve verblijfplaatsen zoals vermeld in het BIJ12 Kennisdocument van de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en rosse vleermuis.
14. Per gekapte of gesnoeide boom met potentiële vleermuisverblijfsplaats dient zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk eind oktober 2021, één vleermuiskast of vergelijkbare verblijfplaats gerealiseerd te worden.
15. De alternatieve verblijfplaatsen ter compensatie van de aanwezige paarverblijfplaatsen dienen zoveel mogelijk in dezelfde omstandigheden geplaatst te worden (met betrekking tot windrichting, donkere, vrije uitvliegmogelijkheden en hoogte) ten opzichte van de bestaande aanwezige verblijfplaatsen.
16. U dient de kap- en snoeiwerkzaamheden uit te voeren onder begeleiding van een ter zake kundige op het gebied van vleermuizen.

Na afloop van de werkzaamheden

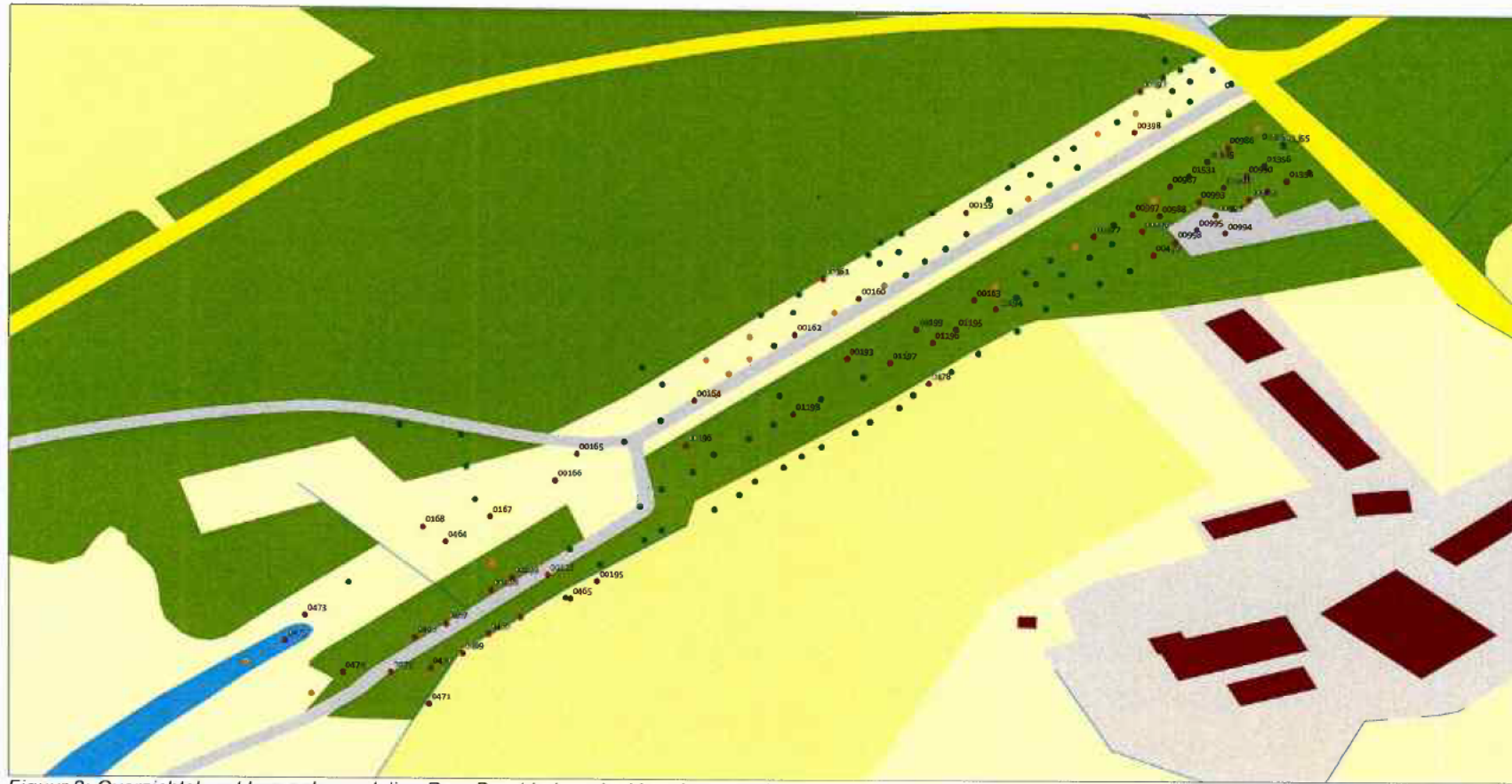
17. Na afronding van de werkzaamheden dient de ontheffinghouder het meldingsformulier 'einde werkzaamheden' volledig in te vullen op <https://rudutrecht.formulierenserver.nl/eindwerkzaamhedenwnb>. Het logboek zoals omschreven in de voorschriften moet bijgevoegd worden.

Bijlage 2: Kaart plangebied

Figuur 1: Overzichtskartaal plangebied Parc Broekhuizen (blauw gearceerd).
(bron: Staatsbosbeheer, 16 augustus 2021)

Bijlage 3: Kaart en inspectie resultaten bomenbeoordeling Treevision

Figuur 2: Overzichtskaart bomenbeoordeling Parc Broekhuizen (gekleurde punten). (bron: Staatsbosbeheer, 16 augustus)

12 van 14

Bijlage 4: Voorgestelde maatregelen

Voorgestelde maatregelen uit de notitie, Inventarisatie van potentieel geschikte vleermuisholten in door de valwind op 18 juni 2021 getroffen bomen in Broekhuizen.

Kappen en kandelaberen

Indien de veiligheid het toelaat, is het advies om bomen, en zeker die met potentieel voor vleermuizen of andere boombewoners (uilen, spechten en andere vogelsoorten, boommarters) geschikte holten, te behouden door ze te kandelaberen, waarbij zo mogelijk boven het gat of de gaten nog enkele levende takken met blad aanwezig blijven i.v.m. het behoud van een gunstig microklimaat.

Slachtoffervermijding

Wanneer kap van een boom met een of meer gaten onvermijdelijk is, is het belangrijk om slachtoffers onder eventueel aanwezige vleermuizen te voorkomen. Daartoe kan het gat ruim uitgezaagd worden, waarna het uitgezaagde deel naar beneden wordt getakeld en recht op tegen de boom geplaatst. In de holte aanwezige vleermuizen kunnen vervolgens een veilig heenkomen zoeken en na enkele dagen kan dit boomgedeelte verder worden verzaagd. Een andere optie is om het uitgezaagde deel op te hangen in een naburige boom op een plek die vergelijkbaar is met de oorspronkelijke situatie (hoogte, expositie).

Slachtoffervermijding

Wanneer kap van een boom met een of meer gaten onvermijdelijk is, is het belangrijk om slachtoffers onder eventueel aanwezige vleermuizen te voorkomen. Daartoe kan het gat ruim uitgezaagd worden, waarna het uitgezaagde deel naar beneden wordt getakeld en recht op tegen de boom geplaatst. In de holte aanwezige vleermuizen kunnen vervolgens een veilig heenkomen zoeken en na enkele dagen kan dit boomgedeelte verder worden verzaagd. Een andere optie is om het uitgezaagde deel op te hangen in een naburige boom op een plek die vergelijkbaar is met de oorspronkelijke situatie (hoogte, expositie).

Effecten op vleermuizen noodkap Broekhuizerlaan (N.2021027) – 12 augustus 2021

Leg op kaart alle te kappen bomen of bomen waar werkzaamheden te verwachten zijn vast. Volg de werkwijzen en aanbevelingen uit beide notities op.

Heroverweeg de kap van de boomnummers 0164, 0167, 0168, 00159. Alternatieve methoden om de gevaarzetting van deze oude bomen te verminderen zijn:

- afsluiting van enkele wandelpaden (voor bomen niet langs de openbare weg)
- het wegnemen van gevaar zettende delen van de kroon
- het kandelaberen van bomen (heeft voorkeur boven kandelaberen)
- het uit het lood duwen van bomen zodat zij op den duur naar een ongevaarlijke kant vallen
- tuien van bomen

Wij adviseren Staatsbosbeheer de bovenstaande opties eerst te overwegen, gezien de negatieve cumulatieve effecten van ingrepen op de boombewonende soorten die zich voor dit leefgebied blijven opstapelen. Ook komt de uitvoering van het project uitvoering laanverjonging Broekhuizerlaan (het privé-deel) in gevaar, omdat niet meer aan de voorwaarden van de beschikking Wet Natuurbescherming voldaan kan worden.

Daarnaast adviseren wij beide eigenaren (Staatsbosbeheer en privé eigenaren) ook per direct nieuwe mitigerende maatregelen te nemen in de vorm van het aanwijzen en beheren van ten minste twee (vervangende) oud hout eilanden en het verdichten van deze parkdelen met nog groepjes oudere bomen door nieuwe aanplant. Op plekken waar te weinig licht is voor goede groei van jonge beuken kan tijdelijk ingeplant worden met meer schaduw tolerante linden. De nog aanwezige beuken moeten hier met linnendoek ingepakt worden, met ruime uitsneden uit het doek waar de holten in de stam aanwezig zijn, of waar een afgesloten secundaire holte aanwezig is. Zo wordt het versneld aftakelen van de nog aanwezige oudere beuken door zonnebrand afgeremd.

Omdat het SBB-deel van de laan voor de uitvoering laanherstel Broekhuizerlaan een mitigatiedoelstelling heeft en die doelstelling in gevaar komt door het verminderde aanbod van verblijfplaatsen, adviseren wij om op korte termijn alternatieve verblijven aan te brengen in de vorm van houtbetonnen vleermuiskasten of gelijkwaardige verblijven. Het aantal vleermuiskasten (en typen) is afhankelijk van het aantal te kappen bomen met holten/loszittend schors en het aantal vleermuisbomen dat na de kap "vrij" komt te staan. Zorg ervoor dat het aantal vleermuiskasten in het gehele leefgebied boven de 30 uitkomt, dit vergroot de kans dat vleermuizen deze als alternatieven voor boomholten gaan gebruiken (Zahn & Hammer 2017). Regel ook het onderhoud en beheer van deze kasten voor een periode van tenminste 30 jaar.

Het aanbod van verblijfplaatsen en foerageergebieden dient in aantal en omvang gelijk te blijven en niet verder terug te lopen, zowel niet in kwantiteit als in kwaliteit.